

CELDÖMÖKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömöki, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felolvasó (szombati):
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, 1/2 évre 3, 1/4 évre 1.50 Ft.
Megjelenik minden szombaton.

A kiömlött hősi vér

kötelez mindannyiunkat, akikért a fronton küzdenek honvédeink. Szeretnők aláhúzni ezt a szót; kötelez, mert még mindig vannak, akik különös kegynek tartják, ha adnak akár a honvédség eljaira, akár Isten dicsőségére. Kögy, ez igaz, de nem az ember részéről, hanem az Isten részéről. Mert különös kegy Istenből, hogy mi még békében élhetünk, földi javainkat ellenség meg nem taposta, el nem pusztította. Meg kell éreznie mindenkinek, hogy sokkal rosszabbul is lehetne dolgunk. S hogy nem vagyunk rosszabbul, ebből nem következhetik az, hogy kisebb erőfeszítést kell kifejtenünk anyagi és erkölcsi teren egyaránt. Napjainkban az erkölcsi érzés erős tompulásnak van kitéve, az emberekben soha nem látott gazdagodási vágy lett úrrá, épp ezért kell vigyáznunk nekünk minden jelenségre, s szót emelni minden kinövés ellen. Van a gazdagodásnak tisztességes és tisztességtelen útja. Örülünk ha azt halljuk, hogy magyar ember tisztességes úton gyarapszik, mert ebben a fajtánk erősödését látjuk. De tiltakozunk minden tisztességtelen gazdagodás ellen, éppen a nyomorúságban lévő milliók nevében, s hazafias költéssegből is, mert minden erkölcselen, becstelen magatartás a nemzet belső, lelki, szellemi, erkölcsi és anyagi ellenállóképességét, tehát a fajta létét támadja meg alapjaiban. Nekünk pedig az egész magyarság drága érték, s annak védelmében egyesek visszaéléseit a közönség megnyugtatósa végett ma, de meg az igazság miatt is meg kell bélyegoznünk. S ebben a védelmi harcban néhány ezer ember állásfoglalása sem elhanyagolható tényező. P. D.

Ahol a magyarok elfelejtettek magyarul — Szilágysági levelek —

I.

Csucsától Zilahig

Kedves Barátom! Most hogy utunk eredményét a nyilvánosság elé bocsátom, nem álhatom meg, hogy meg ne köszönjem azt a lobogó kedvet, elszánsat, amivel végigvezetél a Szilágyságon és Szatmármegye keleti, elrománosodó részén. Köszönöm a sáros kilométerek százait, amit becsatangolhattunk, az adatokat, melyeket oly fáradhatatlanul kutattál, a szenvedélyed, mely makacs szelídseggel világotított fel, ahol kellett, vizsgálatot bátorított. Egész emberségedet köszönöm, hogy mellettem álltál és mindjárt elkezdted a segítés munkáját is, ahol és ahogyan lehetett.

A nemzetiségi kérdésbe még sohasem nyúlhattam ilyen mélyre, nem merítettem ennyit közvelni valóságot, amiben nincs semmi elmélet, csak tények.

Most amikor utunk beszámolóját elkezdtem, muszáj volt megemlékezni rólad, aki a tulajdonképeni munkát végezted. Idézlek hát, akinek krónikásulál változhatom. Találkozunk mi meg, kedves barátom, a Szilágyság és Szatmár kétfelre osztott falu házal előtt, de akkor föltétlenül többet vizslunk már magunkkal, mint most vihettünk. Találkozunk meg itt, ahol mindenkéi azt a nyelvet használhatja, amelyiket akarja, az elrománosodott magyar a románt példál.

Szilágyság,

Ady Endre kedves, hepe-hupás vén hazója, ősi magyar vörmege! Mi vonzott hozzád? Most, hogy végigjártunk, sírás fojtogatja a torunkat. Mi történik itt? Lezártul egy dráma, vagy új fejezete kezdődik? Idegeneket keresünk a román papokban és ilyen nevéket találunk: Bornemissza, Táltos, Magyar, Egri, Fekete, Szabó, Ungur, Mészáros. De a Bornemisszák és Táltosok mégis idegenek voltak. Nem akartak tudni semmit nevükről. Micsoda fergérez jart itt, micsoda rontás, mely így fojtogatta a lelkeket. Micsoda jutalom várja őket ezeket az embereket, hogy így megtagadták fajtájukat?

Nem tudjuk. Még most, annyi járkálás és farszós után sem

tudtunk meg róla semmi elmondható.

Ady hepe-hupás vén hazója — ahová első utunk vezetett, délen kezdődik.

Csucsánál

Itt áll — magyar földön — Goga hatalmas emlékműve, ez az őrlési diadalokapu, mely a délelőtti napfényben messze szikrázik. Mintha utat mutatna a Szilágyság szívébe ez a diadalokapu, mintha annak a hatalmas, érvetetlen hadjártnak a felvonulási támpontja lenne, mely a Szilágyság magyar falvait előntötte. Az irány is helyes.

Tasnadásztón, a hősi emlékművön meg mindig a román koronát tartotta a sas a karmal közt, amikor arra jártunk. Sződemeteren a Kőlcsey házban, melynek nemzeti múzeumnak kellene lennie, oláh pópa lakik. Sok útsza magyar faluból kikivánczok a hívók nélkül maradt görögkeleti templom. Fajdalmas kétold volt, amikor Szilágyságeresztűről, erről a színmagyar faluról azt hittük először, hogy csupa román lakja, mert a házak az ő színtűkre, tisztá kékre volt festve. A román „szaktudás” még a népépítészetben is veszélyt látott.

Vármező

volt az első falu, ahová beléptünk. Ezerkilencszázhatvan kilenc román mellett csak ötvenhárom magyar él itt. De a románok is magyar típusok. Egyre-másra szilágotítottuk meg őket, fajtavesztésüknek hívnék őket. Csak a fejükkel rázták. Szomorúan néztünk utánuk és megbámultuk ruháikat, melyekben piros-fehér-zöld díszítést hordtak. Itt, a románok közt a megszálás nem erőszakoskodott és az elrománosodott magyarok megtarthatták régi nevüket is. Nyoneket példál, mint amilyenek az egyik megszilágotított csekedett: Csomafáy.

Szép kis falu Vármező. Magyarok bizetek mind. Csak románul beszélnek. A falu közepén református templom, elárult kis kert. Tipikus elnemült harang, a templom kis udvarán vakolatdarabok, törmelések. Az egész udvar bönvé sajtóságs tömetővirágokkal. A falakon pókháló és

nagy-nagy csend. Vezetett csatátérén lehet ez hallani. Ezen a vidéken a vallás jelentette a hódítóeszközt. A reformátusság a magyarságot. Eppen harangoztak vasárnap délelőtt, amikor búcsúztunk a falutól. A magyar templomba nem ment senki. Megkérdeztük okát az egyik ismerős magyartól, aki szintén a román templomba tartott.

— Ez a templom diszeőbb — hangzott a válasz, jobban esik benne az Isten dicsőeni.

A két templom szemben áll. — Hát az meg hogyan volt, hogy az első hazatért március tizenötödikét is a román templomban ünnepeletek meg? — kérdezzük magyaranukat.

Az ember vállat von:

— Nem tudom. Talán mert az előjárók egy része is román aszónyi volt el és nem érzik nagyon a különbséget.

Még egy esetet érdemes fejlegyzni. Két magyar gyermeket a bevonulás után is román nevelőszállókánál hagytak, román szóra. Nem is tudták azok egy kukkot sem magyarul. Az egyik árvát azóta hozzas utánjárásra Kőtegyárra vitték, a másikat a helybeli tanító kistézetéből — szüleinél nyaraltatva. Ilyen emberekre volna szükség, sokra. Délután meg három falut látogattunk meg Zilah környékén.

Alsóegregyet

Magyareregnyek hirták. Már maga ez is sokat mond. A bevonulás előtt összesen két magyar volt a faluban. Most kiderült, hogy vannak még, akik emlékeznek magyarságra. Sok olyan ember akadt, akiről kiderült, vallását sem bagyta meg el, s akiket eddig mindenki románakk tartott. Most már valamivel kedvezőbb az arány: harminchárom magyarra kilencszázhatvan két román esik. De van abban még. Mit lehetne itt elérni, ha egy kis tüzétszebenben megfognaak a dolgot.

A másik falu,

Messzszentgyörgy

egészen Vármező közelében van. Eludogott hely, teljesen elrománosodva. Ide nem jöttek bevándorlók. A román szellem az, ami itt hódított. Ebből is látszik, hogy a népi rétegekben milyen veszélyesek ellenfeleink. A bevonulás után egy csonkországi magyar tanító került ide, aki megpróbálta a multat feleleveníteni és feltráza a magyar nyelvűkre még emlékezőket. Nehezen ment, bizalmatlanul fogadták eleinte, de az

felmelegedtek tránta és amikor áthelyezték, csaknem megcsiratták. A harmadik halura már kevés időnk maradt. Zilah közelében feleltek.

Egrespatak

Nélig román (782), félig magyar (600) falu. A főjegyző az előbbiekhöz tartozik vérségiül. A magyarok közt, akik mind reformátusok, mint a Szilágyságban, a legtöbb magyar, terjed a baptizmus. Ez itt a tapasztalatok szerint szintén az elrománosodás kezdő jele.

Fáradtan, poros torokkal vetődünk be este Zilahra. A vacsorát kisebb társaságban ettük, barátok között, ahol elmondtuk utazásunk tapasztalatait.

— Dehát hogyan történhetek ezek a szörnyűségek? — kiáltott fel valaki végül. — Ki tudja nekem megmagyarázni mi bírt rá egy magyart, hogy megtanulja az idegen nyelvet és aztán románuk valjha magát?

— Hosszú ideig csend volt az asztalnál. Idegimára néztünk szomorúan. Aztán egy ezüstbájt, tapasztalt férfi, aki eddig némán hallgatott, kezdett beszélni.

Először — mondta — eltanulta a román azemződött a nyelvet. Okos embernek kultúrászegény vidéken öröm, ha esztét járathatja valamin. Amikor beszélünk egy nyelvet, szívesen figyegetik. Így a kétnyelvű magyar sokszor többet beszél rómanul, mint

Sétort vannak a magyar honvédek valahol Oroszországban.

anyanyelvén. Az ériutkezésben nem ő tapasztotta az oláhra fajl jellegét, hanem attól vette át az öltözetet, házi szokásokat és legfeljebb hazának tetején hagyta meg a füst kivételét nyilatást. Mindeennek egyszerű a magyarázat: Saját fajtájától csak bántódások érték, míg a románok kedélyes, összetartó közösséget jelentettek, eger láthatatlan szervezettel állt segítségükre. Ha aztán ráadásul összekocant a papjával, vagy valamelyik vezető magyarral — hány ok volt rá, hány millió ok évszázadokon át! — már csak egy lépés volt hát: úgy megbosszulni valódi vagy

képzelt sérelmét, hogy a magyarságot megtapadta. Persze mindez fajl onéret dolga. Dehát honnan legyen öntudata a szegény, szapora, általánosan az éhség fészelt árnyékában élő szilágysági magyarnak, ennek a szegényedő tájék egyszerű fiának? A fajl öntudat, míg egy nép nem alkot államot, a levegőben van, az üldözös és az cinyomás, a szegénység, épitlen akarás, felfelé törekvés tartja őbra. De ha az államalkotás megtörtént, az állam feladata az öntudat ápolása, ébrentartása, a fajlság erősítése. És ebben bizony a szilágysági ember sohasem részesül.

A Karády-ügy hullámverése

Lapunk Karádyról szóló cikkét átvette s teljes egészében leközölte a Móra lapja is. Egyik újsírói olvasónk pedig elküldötte az ott megjelenő Uj Népcímű napilap egyik példányát, melyben a mi álláspontunkkal teljesen egyező cikk jelent meg. Alább közöljük annak bizonyítására, mennyire nem vagyunk egyedül felfogásunkkal, már ezért, hogy mennyire nem közömbös egy filmművész emberi magatartása a magyarság sorosdótt korszakában:

ember, vagy balról. Az is teljesen mindegy tehát, hogy a művésznek nevében igyünkünként, ma gántükárként, avagy pedig bármilyen minőségben tárgyal a zsidóellenítés felé rohamlépekkel közelítő színházi életben a válszóttól né bármely jeles képviselője, akinek manipulációhoz éppen egy magyar és keresztény művésznek szolgáltatja a szentelt-venet. A lényeg az, hogy Karády Katalin zsidókkal paktál színházi ügyekben ma és akkor, amikor a fajvédelmi és fajtisztasági idők szelei fudogdnak.

Ne vegye rossz néven a kíváncsi filmszár, ha nyomtatékosan figyelmeltetjük arra, hogy ne védje hazl vigéjét, valjha be, hogy hibázott, hiszen mint egy katona-

úszó és a jövőben igyekozzék minden kapcsolatot megszakítani a magyar művészet leváltétt vámszédővel, kik csak tévutakra bajszolták a magyar művészetet és kizsákmányolták a magyar művészeket. Ha nem ez a világ járná, sok Karády maradna felfedezetlenül, sok művésznek nem jutna tovább a szinguszagatók előszobáind és az inceszdőrni jam pecek nyilvánosára jelentené meg ma is a legfőbb, de csinos hojgyek által megvátható jó kritikát.

Azon reményben, hogy a sajtó többlettel elhaogzott véleménye nem marad faharajzt borsó, jó szívvel meg csak azt mondhatjuk a művésznőnek: Vigyázz Kati, eljárszod a népszerűségedet...

„Karády-Katalinnak, a búvós filmszárnak kellemetlen pere támadt valami zsidó jampec miatt, akiről a vádirat szerint kiderült, hogy igyünkö volt az ismert filmszínészőnek, nevében tárgyal és szerződött annak ellenére, hogy ehhez joga nem volt. A művésző a per második tárgyalásán hivatkozott is arra, hogy a pápas nem volt az igyünkö, reklámfontónk, menedzserre vagy hasonló valajke-mije, hanem egyszerűen csak magánútkára. Tehát, hogy főtárgyalás zárt ajkák mögött lejt, többet e kényes ügyről nem tudunk, ha csak azt nem említjük meg meg, hogy a zsidóörvényvel történt összekötözés címén Karády Katalint és a vele szerepelt Mezey Mária filmművésző pénzüntetésre álltate az igéző moosyokkal szemben is éraketen földi igazság-moosyálata. Az állát meg nem jogoró, tehát ezzel kapcsolatban sincs több mondatvalónk.

Mint moosyátotók és a művészőn kiábrándulóitben levő ímadó azonban nem hallgathatjuk el azon szerény véleményünket, hogy ez a védekezés olyan, mint a pofon. Egészen mindegy, hogy jobbról kapja az

Sárvári köszönet a Ceöldömölki Hírlapnak

Több olvasó aláírástval felettébe, de igen tárgyilagos hangú levelet kapott szerkesztőségünk. A levél köszönetet mond azért, a farsadhatatlan munkáért, amivel közönségk élemlenettét figyelemmel oldott tarva, felkarokját orvoslásra szoruló, illetve példaként felhozható ügyesajdosdolgaikait. „Nagy örömmel vesszük tudomásul, hogy Önök sokszor olyan kérest is felszörne hoznak és olyan ajtkon kopognak velük, amik pekünk szinte félfontoságunk, de sajnos a megoldási lehetőségeket magunknál tartó hivatalok és személyek ajtót előitünk zárva maradnak, vagy pedig, hol kérésünk csupán csak a pusztlába kiáltó szava marad.”

Örömmel olvastuk e levelet, melynek további részére is kiterjed. Igazolását látjuk benne, az egyszerű fogalmazás ellenére is, hogy C.H. nak küldetése van nem-

csak a helyi keretek között, hanem azon túlmenően is. A szerkesztés szempontja mindig az volt, hogy a helyi igényeken kívül olyan kérdéseket is megbeszéljen olvasóival, amik nemcsak Ceöldömölkön problémakülsűk, hanem Sárvárott is, mert egyetemes magyar kérdésök, és előlük egyes len okosan gondolkodó ember szem dughatja be fülét. Azt írják olvasóink, még akkor is szívesen olvassák, ha semmi sárvári specialitás sincs a lapban, nyilván azért, mert van egyébb magyar embert érdekelhető ügy, ami éppen terítke kerül.

Az idézett levél egygár megjegyzett is tesz, különösen a sárvári gyűléstől közölt riportunkban foglaltakkal kapcsolatban. Okos, mértékártó megjegyzések, főleg a „kiöltözökött hölgyek” kapcsolatban. Elismerjük, hogy a hást nem lehet ingyen osztogatni

ma a hentesnek, amikor a vágásból kell élnie, ahhoz meg ritkán jut hozzá, de azért mi a rendezőutastó bizottság álláspontját is indokoltnak tartjuk. Mert ha a kiöltözökött hölgy ezekben, esmerényebben, mondjuk díszkréta-ben hozza tudomására a bizottságnak, s nem magából kikelve, a bizottság ügyis megértette volna helyzetét a méltányolja. — Hogy pedig egyesek kimaradtak, a levélrók szerint se sokan, az elkerülhetően. Alig egy-két hét állt rendelkezésre a bizottságnak, hogy egy-két kisebb liiba essét, ez nem kell a rosszindulatnak tulajdonítani, s örülünk, hogy a levélrók szerint az illetők sem tulajdonították annak. Utólagos orvoslásra mód van különben is. A hadigondozás szervezete kiépül s meglehető embereket kapunk az intézésre, valóban kevesebb leaz a zökkenő.

Arra a reményesgre, hogy a nagyobb jövődelmő egyének jobban kinyitják a pénztárcájukat, egyrészt azt feleljük, hogy mi is hiszünk, másrészt, hogy a Kormányzónő félreérthetetlenül megmondotta, mit vár el tőlük.

Ami a legáltalami világtársoróknak, igazuk van. A pléhbörökkel való előstitítés nemcsak hogy roppant primitív, hanem egyben a célnak sem felel meg. Valóban: nem zárnak tökéletesen s felfelé reflektorszerűen szűrődik ki a fény. Ha pedig „vataki a sóttét utakán megy”, valahogy csak elborotálnak — a Ferenc-után ugyan nem, ebben is igazuk van —, de már beleré a megvilágított területbe, ami kb. három-négy méter átmérőjű kör, elkáprázt a szeme és utána hogy ismét kár a sóttébe, egyáltalán nem lát semmit, míg a szeme ismét meg nem szokja a sóttét. Ez bizony nagyon kellemetlen. Legjobban lehetne a kérdést megoldani két egyk segítségvel, ami két oldal is előnyösebb lenne. Először nagyobb területet világítana meg, másodsor a fény fokozás szerinti összeküenne nem okozná a fent leirt forgalmi zavarokat.”

Azt hiszünk, igazuk van Esztervéteiket az illetékesekhez esemlen továbbítjuk, s ha a helyzet nem változna, alkalomadtán visszatérünk rá.

IRODALOM

Balassi Bálint
1951-1894.

*Kegyelmes Isten,
Kinek kezében
Életem adtam.
Visszél gondomat,
Vezérid utamat
Mert csak rád maradtam.*

*Add meg énnekem
En reménységem
Száradt való jódat!
Állt meg fejemet,
Ki bízik benned
S visszeled gondomat.*

*A szép harmatot,
Miként hullatod
Tavasszal virágra,
Sok jódat Uram,
Úgy hullasz rédm,
Te régi szolgádra!*

*Hogy mind holtomig,
Sívem legyen rád,
Tiged magasztalnd,
Mindenek előtt
S mindenek fölött
Szent nevedet áldódot*

Orsós Ferenc egyetemi tanár:

Ne jusson vezetőszerephez, aki a zsidóság szekerét tolja!

A Magyar Családvédelmi Szövetség harmincadik évi előadás-sorozatának megnyitása alkalmából „Európa biológiai veszélyeztetetése” címen igen érdekes és a nemzetiszocialista feljелеt szempontjából komoly, tudományos érveket alátámasztott előadást tartott Orsós Ferenc egyetemi tanár, a kiváló orvos-professzor.

Minden népek lehetnek bizonyos osztályai — állapította meg előadásra elején Orsós professzor —, akik elvesztenék a közösség, a közös munka iránti érdeket és tettelességgel igyekeznek a mások munkáját felbontani. Ha ezek túlsúlyba jutnak, akkor országunk és Európánk más földrészek áldozatává válnak. Az örökös törvényei már világosan kialakultak és azok horgozója az emberiségnek a család. A fajkérdésben helytálló az, hogy a fajták az úgynevezett segítségülthetnek fenn, ha az azt fenyegető veszélyeket időben leküzdik.

— A kommián elég okot adott arra — állapította meg a tovább-

lak során az előadó —, hogy a faj kérdéssel behatóbban foglalkozzunk. Az áldozatok és áldozóik voltak azok, akik a faj lényegét tagadták, sőt

sok helyen még ma is ki-hírást jelent, ha valaki a fajról mer beszélni. Örösi hátrány származza abból, ha a magyar-faj kérdésében azoknak jutna vezetőszerep, akik a zsidóság szekerét tolják.

A zsidóság a maga körén belül a szekerét tovább és fenn-tartott fajvédelmi tudásra is buz-gón gyakorolja, mert ne felejt-sük el, hogy

a zsidóság találta ki a faj-vedelmet,

ők hirdették ezt először nemcsak mint népszókrat, hanem mint vállalat is: az erősebb fajok be-olvasztó erejét.

Előadás végen azt hangsúlyozta Orsós professzor, hogy ide-be kell gondolnunkokat a fajunkat veszélyeztető biológiai tényezők elhárításáról.

Beszámoló Duka község 1942. évi Bajtársi Szolgálatáról

Dukán, a Bajtársi Szolgálat munkája 1942. év május hósi vasárnapján, Pajor János r. k. kegyelmezett bizottság elnöke által kezelt, amikor is 24, 200—200 drb cigarettás csomag indult utra a tábori postán, a közadkozás-ból. A 24 csomagot csak egy fű nem tudta megköszönni, aki akkor már hősihalott volt. Azóta már 3 a hősihalott száma. Idő-közben a Városkeresztnek 185 pengő 50 fillért jutott a dukai Bajtársi Szolgálat.

Az itthon maradt családtagok megsegítését a derék leventék vállalták magukra, akik tavasz-ol-ószig a mezogazdaság különféle munkáiban 1746 órát végeztek. Igen eredményes volt a téli ruhagyűjtési akció. Maga a le-ventésosztás Dukából 70280 P-t, Kismislyóban 53290 P-t, Bor-gyátán 17990 P-t, összesen tehát 141560 P-t gyűjtöttek. Ezen ösz-szesen vásárolt új téli ruhát és az egyesektől kapott használt téli ruhát, a m. kir. szombathelyi 3. honv. kerület 2. számú g. hiva-tala vette át a következő részle-tézés szerint: 29 pár érmelegítő, 20 pár gyapjubarinya, 1 pár lábezáródó, 31 pár fűvédő, hó-sapka, nyaksaló, 16 drb trikó, nadrág, 7 drb ullas pullover, 7 pár szőrmes bőrczesztű, 11 drb szőrmes bőrmellény, 14 drb kucsma, 2 drb rövid fűteribunda, 1 drb bundabélés, 11 drb szőrmes bór, 2 drb muff, 5 pár szőrmes vá-szonkesztű, 3 pár gyapjukesztyű, 1 drb kötött pullover, 1 drb kötött sapka, 1 drb flaneli alcső-nadrág, 2 pár flaneli kapca és 10 drb téli ing.

Karácsonyra elkészültek a le-venték népies betlehemi-járása, 2-perces műsorral. Dukán 7. Kismislyón 5 csoport készült és tartott előadásokat. Dukán a betlehemes csoport 35 család-nak vitt szeretet csomagot. A leventék a hadbavonultak család-

tagjaitól ajándékot nem fogadtak el, oda csak vittek. A betlehemi-járás 19860 P-t hozott, ehhez járult még a központtól kapott bélyeg és egyéb karácsonyi tárgy-ak értékesítése. De Duka köz-ség ezenkívül is 18165 P-t juttat-tott a szombathelyi hadikórház karácsonyjára, majd később egy láda almát. Honvédelmi ka-rácsonyára való gyűjtésbe közz-örmömel kapcsolódtak be a faluk-nak honleányai is. Úgy, hogy pillanatnyilag készen áll 32 drb 2 kg-os csomag, 3 ezer cigarettá-val, hogy elvige az itthonmarad-tókat szeretetüknek melegét a földmunkás, harcoló honvé-dekhez.

Szolgáljon Duka község Baj-társi Szolgálat példáiul és buzdítá-sul más községek számára is.

Júlián el január 24 és 31-én tartandó műsoros-estre, mely-nek bevételét a hadbavonultak hozzátartozói javát szolgálták.

NAGYÍTÓ

A szlovákiai magyarok kul-turális életében döntő jelentőse-gű változásokkal okozott az új esztendő első hetében néhány hivatalos intézkedés. A szlovák rádió igazgatóságának döntése alapján január 1-vel megszűnt a pozsonyi rádió magyar órása. A magyar órák ideháza is min-dig szívesen hallgattuk: a szlo-vákiai magyarok legjobb szelle-mi erői rendezték és szerepeltek műsorain. Szót kért ezeken a magyar órákon a szlovákiai ma-gyarság valamennyi társadalmi, kulturális és zenei egyesülete. A magyar órák kisése súlyos és egyelőre pótolhatatlannak látszó veszteséget jelent a szlovákiai magyarság számára.

Néhány magyar nyelvű sajtó-térlem megjelölését is meg-szüntették a papírbeszerzés ne-hézségei miatt. Legnehezebben a Magyar Néplap elvesztését fogja elviselni a szlovákiai magyarság: ez volt a Magyar Párt hivatalos hetilapja. A magyarság napilap-jának, a Magyar Hírlapnak ter-jedelmét is korlátozták. Ideháza észre sem vesztük, ha eltűntek napilapjainkból egy-két oldal, hetilapjaink sorából egy-kettő; felejtett a többi. Abul azonban egy napilap és egy komoly hetilap szóhat csak magyarul, ott fájdatmas veszteség minden al-dal és minden hasáb.

Rákóczi nagyúrunk kasté-lyában — hír szerint — iskolát vagy nyári üdülőtelepet rendez-nek a Hlinka-ifjúság számára. A Hlinka-gárda főmegbizottja már tárgyalt is az átvételről a kas-tély jelenlegi tulajdonosával.

A Szabad Szó és a Paraszt-öszívetség viszonya érdekesen alakul. A Szabad Szó véleménye szerint a lap híába előlegezte bizalmát a Nagy Ferenc vezeté-sen állító Parasztöszívetségnek. A szövetség munkatervének két igen fontos pontját: a földmunká-szakszövetség felállítását és a népi írők trinásmak és gondolatnalk terjesztését nem valóította meg. A Szabad Szó különösen a föld-munkás-szakszövetség felállításának elmulasztását tartja sérelmesnek.

Legnagyobb megdöbbenésünkre tapasztalunk kellett — írja a lap —, hogy mindjobbban a nagy-gazdák, a zörsoparszotok kezé-be csúszik át a vezetés, a pa-rasztöszívetség az ő érdekeit képviseli: az agrárproletárokért nem hajlandó ugyanolyan áldo-zatokra, kiállításra. A lap felszó-

lítja Nagy Ferencet, hogy egy hónapon belül alapítsa meg a földmunkás-szakszövetséget. Ha nem: a lap nem viselhet tovább a hall-gatás és az együttműködés fele-lősségét, s még a közeljövő nagy döntései előtt a maga útjára lép. A Szabad Szó ultimátumára fel kell figyelniünk, egyrészt azért, mert ma egyedül Nagy Ferenc-nek, a Parasztöszívetség elnöké-nek van joga falun szervezkedni, másrészt, mert a Szabad Szó mögött a népi rádió színe-javá-áll, többek közt Illyés Gyula, Szabó Pál, Erdel Ferenc, Kovács Imre, Darvas József, Somogyi Imre, Vörös Péter és Nagy István, a lappal együttműködik a Gyűrty kollektív vezetése is.

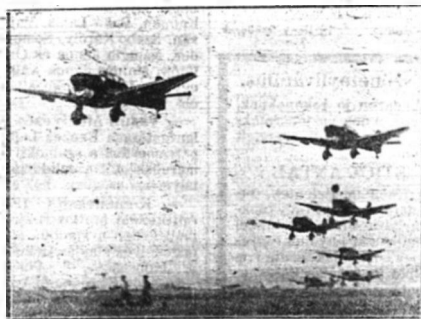
Ötven székeley szolgálatára végzte el sikerrel a Kolozsvári Székely Akadémizottak Egyesü-leteke kereskedelmi tanfolyamát. A kereskedelmi miniszterium va-lamennyi önállóította az Önül-létségi Alap segítségével. Hamarosan meg is nyitják átszételték a szörvány-magyarság vidékén.

A tuberkulózis ellen harcoló hirdetek a balatonkeneseli or-voskórhagyszuson. Figyelmezté-sre hangzott el az orvosi társ-sádgom felé, fel kell készülni a tuberkulózis megbetegedések és halálözök számának a há-borúval összefüggésben való emelkedésére. Hangsúlyozták, hogy a kevesztámd körházi Ágyai racionálisabban ki kell használni.

Iszgalmas iradalmi per folyik a debreceni törvényszéken. Ju-hász Géza, az ismert debreceni író és költő, a Tiszántúli egyházműjosi számában „ponyvának” nevezte Haraszti Zoltai életjá-regényét. Haraszti Zoltai bírá-torásért beperelték Juhász Gézát. Juhász Géza bizonyítani és ny-zonylítani kívánja állítását s a bíróság el is rendelte a bizonyítást. Semleges szakértőnként Né-meth Lászlót is megidéztek a tárgyalásra. A per eredménye nemcsak az iradalmi világot ér-dekl, — a közvélemény is ki-váncsián várja: mi lesz a bírósá-g véleménye az ügyben. Nem a regények értékelése lesz érde-kes, hanem a következtetés: be-perelhetik-e a megbírált kritik-tikusokat hiteltörlesztéért?

Nagy István

sárvári amatőr-tenyképész nagy felitűnést kellett nemrég a szombathelyországi amatőr-tenykép-kiallításra. Noha nyilvános kiállításon eddig nem szerepelt s neve sem volt kitélve, mégis 3. helyezést ért el Szombathely vá-roserlegére. Szép eredmény ez, tudva, mily hírességek vonul-tak fel s mily nagy számban e kiállításra. Az ő kivételése tudá-sát s művészetét eddig csak ke-vesesen ismerték, a beavatottak, s első nyilvános szereplésén elért szép sikere mutatja, milyen nagy lehetőségek állnak előtte. A beszámoló igaz, nem nagyon emlegették, de ez azt mutatja, hogy önmaga szemlét sem tett önmaga reklámzására, — teljese-n rábízta magát a bírálóbizottság döntésére. S hogy mégis ilyen szép helyezést ért el, bizonyos arra, hogy több nyilvános sze-replés mind magasabb körökben fogja nevét ismertté tenni. Illo volna egy kiállításra a sárvári községnek és is kilépni, sok em-ber talánja igaz-örömet felvéte-lei ragyogó szépségeiben.

Valahol a Földközi tenger partján-Zamárdán indulnak a német légióerő bombázógepi.

Kaptuk a következó levelet

Igen t Szerkesztőség! A minap bementem egyik sárvari mézáros és hentes üzletbe, egyelőre elhalgatotom, melyik mézárosról van szó, egy kis füstölt szalonnál akariam venni átra a fiamnak. A mézáros kijelenté, hogy füstölt szalonja nincs. Ha nincs, nincs, ebbe bele kélek nyugodtam, gondolom megmagabam, de mégsem nyugodhattam bele, mert bejött egy hölgy s így szól:

Kérem a füstöltzalonnát! - Szegény! Így a mézáros erre átvényel neki egy csomagot. Enn alig tudok magamhoz jönni a bámulattól s megkérdeim:

Hogyan mézáros és hentes úr, úgynekv van, másiknak nincs füstöltzalonna?

Kérem az nem füstöltzalonna volt - feleli a mézáros. Nem voltam rest, utána mentem az illetőnek, el is értem meg a főúteren pár házzal odább az illetó mézáros és hentesüzletétől s megkérdeztem:

Mondja kérem, mi van abban a csomagban? Le nem tagadhata, hies az üzletben világosan megmondta, hogy a füstöltzalonnát kért. Most is megmondotta, hogy füstöltzalonnát vés.

Mennyi - kérdeztem? 50 dekát - hangzott a felelet. Mennyért? - kérdeztem újra. 7 pengő 20 fillért. - felelte csomám. Megkérdeztem, s hazabéle behangra örösem, elémkedtem azon, miért is nem kaptam füstöltzalonnát. A háborúkat megvagyunk a maga vámszedőitől hízott Szerkesztőség. Nem elég hogy lthon vannak, nem katonák, es is igen érdekes igen t Szerkesztőség, hogy egyesek örökké öreg rekruták maradjak, s nem érik be ennyivel, a tisztességes hazsonnal. A szegényemberek meg kophat az álla, mert mint a nota mondja:

Mert nincs neki párfogója. Vagyok őszinte nagyrabesztulom!

aláírás.

Bajtársi szolgálat

Pajor Sándor 202/439. Aktiól gyors elutazása miatt nem tudott elbúcsúzni, azúton kér elnézést, s küldi köszönetét.

Balogh Lajos homvé 118/01. Ezt írja: „Jelen sorimmal barát vagyok felkerem a tek. szerkesztőséghez azzal a kéréssel, hogy címre a C. H.-t, ha erre mód van, megköldeni szíveskedjék. Annál is inkább, mivel itteni székhelyünkön 8-9-en vagyunk ceľadómölki főök, akiknek egyhöl egyik jól fog emi, ha uthóni híreket olvashat.”

Kérjük olvasóinkat, ne dobják el minden további nélkül lapunkat olvasás után, hanem minél közelebb küldjék el a fenti címeink. Mindnyájunkat jóleső érzéssel tölt el, hogy fiatal lapunkat olvasni akarják, s minden kiküldött lapellány újabb biznyságra tesz az uthón és a front szoros kapcsolatainak.

Vegyon részt az ev. Ifjúsági egyesület által január 24-én és 31-én tartandó műsoros esteim, melynek bevételé a hadbavonultak hozzátartozói javára lesz fordítva.

NEMZETI MOZGÓ

Január 23, szombat, 24, vasárnap és 25, hétfő rendez helyiakkal, köztük zeneiállításon vegyesen Kalandorfán, a G. P. U.

Az Ártánok Magyar szövetség az az Úta Elm, Laura Solari, Andrews Engelmann stb. mesterei szerepeléval. Január 27, szerda (csak egy napig!) méreket helyiakkal.

Ördögtrónny

Dumas viaszdírt regénye filmen. Fő szereplők: Tania Fedor, Jean Weber. Január 28, csütörtök, méreket helyiakkal (csak egy napig!).

Gyilkos vadon

magyarit expedíciós film, ragyogó, természeti látványokkal.

Nemzeti Kalendárium

Kinek volt a kezében nemcsak névtábor napár? Van ebben minden, a névnapoktól kezdve az országos állat- és kirakodóvásárokon keresztül a magyar fajról szóló tanulmányokig épp úgy, mint a néprajzról, népdalainkról s ami minden-bizonytal a legkedvesebbet teszi, az a sok szép novella, elbeszélés és költemény, miknek nyomában mindenütt olvasható írások, illetve költőjük tömör jellemzése, élete és jelentősége. A magyar szellem alkotásainak így lehet olvasóközönséget nevelni: így lehet rákapálni az irodalomtól eltávolodott léteket az igaz művészet alkotóinak és szépeinek megkedvelésére. Ára 1 F, de 4-5 anynyif ér, mint egyéb napár-terjedelem dolgában, nem is zólna a minőségéről, melyhez nincs hozzáfogható egyéb napáraink között.

Lovato Egyesületek és Rajparancsnokok

A szövetség célja a lovatoélet népszerűsítése, a lovatoélet feltartása, a lovatoélet terjedése, a lovatoélet megőrzése, a lovatoélet fejlesztése.

RAJPARANCSNOKI FÜZETEK

A füzetek célja a lovatoélet népszerűsítése, a lovatoélet feltartása, a lovatoélet terjedése, a lovatoélet megőrzése, a lovatoélet fejlesztése.

240 fillért. 100. Vadászati aranyhirdemény.

Boba község (Vas vármegye) 1880 kat. holdat (kisev vadászterületek) adásként lthott 1943 február 7-én délután 4 órakor a köztárháznál meg tartandó nyilvános árverésen 1943 február 1-én kezdődő 10 (tíz) egymásután követendő évre a legjobbat igénynek borbordja. Az árverésen csak olyan egyének vehetnek részt, akiknek lezaryentáriai, vagy vásárlási engedélyük és érvényes vadászjegyük van. Kiküldés az 500 (öt száz) pengő, bánapénz 500 pengő.

Vadállomány: Nyul, Macán, fogoly, vadmacska és óca. Árverés feltételek és bérleti feltételek a Bobai Körjegyző hivatalában s hivatalos úton kiküldött megtekinthető. Boba, 1943 január 10-én.

Főh. Kálmánék. Ifj. Magyar Sándorok körjegyző.

Közösnyelnyilvánítás.

Mindazon jó rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik forrón szeretett férjem

STICZ ANTAL

temetéseim megjelentek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek és részvétükkel tájéldalmamat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is szívbeli jövő hálae köszönetemet.

Ceľadómölki, 1943 jan. 15.

Özv. Sticz Antálné.

HIREK

— Eljegyzés. Leifler Gábor ceľadómölki kalaposmester eljegyzte Turí Máriát Csornáról.

— Egyházközségi képviselő-testület ülés. A rom kat egyházközség pénteken képviselő-testületi ülést tartott, amelyen a múlt évi zárszámadást tárgyalták.

— Kultúrduánat. A Kat. Házban folyó hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor műsoros kultúrduánat lesz. Horváth Lajos tanító „A család személfénye a gyermek” címen tart előadást. A pápai kollégium növendékei műsorszámokkal szerepel. A vonóénekes magyar nótákat játszik.

— Követendő példa. Bárdossy Zoltán földirtokos neje ismét gyűjtést rendezett a szombathelyi hadikórháznak. Ezúttal Mesteri és Kemencskőpátra közteségben bort gyűjtöttek a sebesülteknek. Mesteriben 208 liter, míg Kemencskőpátra községben 135 liter bor gyűlt össze, melyet hordókban szállítottak be az 523. sz. hadikórháznak. A sebesültek örömmel fogadták a nemesszívú gyűjtés adományozók küldeményét.

— Pénzügyi kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Kónya Átilia ceľadómölki fogalmi adóhivatali főnököt gyakornokká. Nemeth István ceľadómölki fogalmi adóhivatali napibéres al-tisztelet kiemelté nevezte ki.

— Rendszeresítések a vasútnál. A MÁV Igazgatósága Agoston Imre főórbráállatnyosít napibéres állomásléigvázgatók rendszeresítette. Bagics Ilona, Werner Mária, Császár Mária és Werner Katalin óráberes népzártervezők és Kovács Margit főútházi óráberes kezelőnk óráberáallatnyosok lettek.

— Vasúti kinevezések és előléptetések. A MÁV Igazgatósága Balogh Vendel kalauzt soronkívül főkalauzzá nevezte ki, Mátyus József állomásléijárórt. Győrök István vezomoistestert, Jakab Jenő és Kovács István tolatásvezetőket és Márkus. Lajos kapust egy-egy fizetési fokozattal léptette elő.

— Vasúti előléptetések. A MÁV Igazgatósága Vasvári Mihály, Pupp József és Énekes Lajos máv. pályamestereket egy-egy fizetési fokozattal léptette elő.

— Előléptetések a fűtőház-nál. Kis Ferenc mozonnyelvígázgató, Kálmán Imre, Ábrahám István mozonnyvezető, Nemeth Lajos, Győrök István, Somogyi Kálmán, Bakó Lajos, Vajda István, Szabó Károly, Somogyi Sándor, Nemeth János és Ori József fűtők, Molnár János váltókezelő egy-egy fizetési fokozattal léptek elő.

— Vasúti áthelyezés. A MÁV Igazgatósága Énekes Lajos máv. pályamestere a szolnoki Osztyálmernökségűl a ceľadómölki Osztyálmernökséghez helyezte át. — Kemencskőpátra 1942. évi építkezési statisztikája. Az elmúlt évben a kiadott építkezési engedélyek alapján Ceľadómölkiön 6, Jánosbázaán 8, Pápacón 4, Alsócségon, Sömjenimhályán, Borzán és Mesteriben 3-3, Kemencskőgyezesen, Egyházaskezűen és Kemencskőmagasban 1-1, tehát összesen 36 lakóház készült el.

— Vasúti áthelyezés. A szombathelyi Üzletvezetőség Keresztény Reszó máv. kalauzt CeľadómölkiRizombathelyre helyezte át.

— Meghosszabbították a diákok vasúti igazolványának érvényét. A MÁV Igazgatósága közli, hogy a középiskolai (középfokúiskolák) tanulók alacsonyabb kocsiosztályú menetségi váltására jogosító igazolványainak a karcsényi szünelid érvényének érvénytartalmát január 31-ig beárolag meghosszabbította.

— Műsoros előadás a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására. A ceľadómölki Evangélikus Ifjúsági Egyesület a ceľadómölki hadbavonultak hozzátartozóinak javára folyó évi január hó 24-én (vasárnap) és 31-én (vasárnap) este 7/30 órakor az Ifj. Othon nagyműben az Egyesület hősi halottainak emlékére előadja Borsényi B. Zoltán: HET FAKERESZT; c. legendáját, melyre ezúton is szeretettel hívja. Kemencskőpátra hazaiassan érző közönségét az egyesület Vezetősége. Műsor: 1. Himnusz. 2. Gyóni (Ézeza: Csak egy éjjelzarka c. költeményét szavalja Horváth József teológus. 3. Ünnepi beszéd, tartja: Szabó Kálmán dr. ügyvéd. 4. HET FAKERESZT; 5. Szózat. Beledőlj: Fenntartó hely 3 P. I. hely 2 P. II. hely 1 P. Felülfizetéseket a nemes cél érdekében közösen tétet fogad az egyesület és hírlapilag nyugtazza.

— Szigorúan tilos a gyermekeket törvényes vallásúatól eltérő iskolák vallásnevelésben részesíteni. A kultuszminiszter rendeletét intézett a tankertők kir. főigazgatókhoz és ebben felhívja a figyelmet azokra a korábbi rendelkezésekre, amelyek szerint a gyermekeket az iskolában csak annak a vallásnak megfelelő hitoktatásban szabad részesíteni, amely vallás a gyermek állami születési anyakönyvébe van jegyezve. Az újabb intézkedésre azért volt szükség, mert előfordult, hogy a gyermek vallásos nevelését más vallásban kezették meg és ezt az iskolában is hozozták előn keresztül folytaták úgyhogy a gyermekben hátrozott vallási fellogás alakult ki, amely ellenkezőben állott törvényes vallásával és a későbbiek folytán a gyermek vallásos érzéseinek megzavarására vezetett. A jövő iskolaváltól fogva hasonló esetben az iskola ellen hatóság megtorló eljárás fognak indítani.

— Halálozások. Rosta Gyula volt tuvaros 50 éves korában hosszas szenvedés után folyó hó 17-én, vasárnap délután elhunyt. Kedden délután temették meg részvét mellett. Az elhunytat két leánya, veje és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Vándary László izsakfali vendéglovs folyó hó 19-én 47 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én volt izsakfán, nagy részvét mellett. Halálát özvegye, testvérei, sógora és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Örv. Elek Artúrné sz. Hodossy Vilma január 20-án 78 éves korában Sárvárt elhunyt. Temetése pénteken délután volt a ref. egyház szertartásá szerint.

— Halálozások. Rosta Gyula volt tuvaros 50 éves korában hosszas szenvedés után folyó hó 17-én, vasárnap délután elhunyt. Kedden délután temették meg részvét mellett. Az elhunytat két leánya, veje és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Vándary László izsakfali vendéglovs folyó hó 19-én 47 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én volt izsakfán, nagy részvét mellett. Halálát özvegye, testvérei, sógora és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Örv. Elek Artúrné sz. Hodossy Vilma január 20-án 78 éves korában Sárvárt elhunyt. Temetése pénteken délután volt a ref. egyház szertartásá szerint.

— Halálozások. Rosta Gyula volt tuvaros 50 éves korában hosszas szenvedés után folyó hó 17-én, vasárnap délután elhunyt. Kedden délután temették meg részvét mellett. Az elhunytat két leánya, veje és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Vándary László izsakfali vendéglovs folyó hó 19-én 47 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én volt izsakfán, nagy részvét mellett. Halálát özvegye, testvérei, sógora és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Örv. Elek Artúrné sz. Hodossy Vilma január 20-án 78 éves korában Sárvárt elhunyt. Temetése pénteken délután volt a ref. egyház szertartásá szerint.

CELEDOMOLKI HIRLAP

A Turai Szabványos Kompozíciójai B. B. Y.

Takta Károly

Lapozda: csütörtök délután 12 órakor.

Tel.: 240-240. C. 240-240.